

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА РОМАНСЬКИХ МОВ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Е. Швед, О. Дацьо, О. Яцків

**ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ
ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ РІВНЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ
З КУРСУ
«ІСТОРІЯ ЛІНГВІСТИЧНИХ УЧЕНЬ»**

Ужгород – 2023

УДК 81–11(076.6)

Ш–34

Тестові завдання для діагностики рівня знань студентів з курсу «Історія лінгвістичних учень» для студентів факультету іноземної філології /

Укл. Е.Швед , О. Дацьо , О. Яцків – Ужгород: УжНУ, 2023. – 35 с.

Затверджено на засіданні кафедри романських мов та зарубіжної літератури.

Протокол № 7 від 24 квітня 2023 р.

Затверджено Вченою радою факультету іноземної філології.

Протокол № 3 від 4 травня 2023 р.

ВСТУПНІ ВІДОМОСТІ

Серед мовознавчих дисциплін, що вивчаються на філологічних факультетах України, важливе науково-дидактичне значення має курс «Загальне мовознавство», а в його рамках невід'ємна складова «Історія лінгвістичних учень». Сучасне мовознавство є результатом багатовікового історичного розвитку і постійного вдосконалення наукової лінгвістичної думки. У цьому контексті особливого значення набуває вивчення історії лінгвофілософських учень.

Пропоновані тестові завдання покликані допомогти викладачу здійснити контроль засвоєння студентом основних тем цього курсу.

Навчальний посібник розрахований на студентів гуманітарних факультетів денного та заочного відділень, усіх, хто цікавиться історією лінгвофілософських учень і хотів би перевірити рівень своїх знань.

**ТЕСТИ ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ РІВНЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ
З КУРСУ «ІСТОРІЯ ЛІНГВІСТИЧНИХ УЧЕНЬ»**

I ВАРІАНТ

- 1. Основоположником соціологічного напрямку у французькій лінгвістиці є:**
а) А. Ерну; б) А. Мейє; в) П. Лафарг.
- 2. Найвидатнішими представниками Харківської ЛШ є:**
а) О. Потебня, В. Гумбольдт; б) Г. Штайнталь, О. Шахматов;
в) О. Попов, М. Колосов.
- 3. Н. Крушевському належить розробка теорії про:**
а) фонему; б) морфему; в) лексему.
- 4. Кому належить визначення фонему як психічного еквівалента звуку:**
а) М. Богородицькому; б) Б. де Куртене; в) П. Фортунатову.
- 5. Засновником лінгвосеміотики є:**
а) О. Потебня; б) В. Поржезінський; в) Ф. де Сосюр.
- 6. До знакового рівня належать:**
а) склад, фонема; б) словосполучення, слово, морфема;
в) речення., фонема.
- 7. Теорія мови у Давній Греції спершу була складовою частиною:**
а) філософії; б) психології; в) логіки.
- 8. Скільки частин мови виділяв Платон:**
а) три; б) дві; в) п'ять.
- 9. Чиє визначення речення стало класичним:**
а) А. Дискола; б) Д. Фракійця; в) Арістотеля.
- 10. Причину системності мови аналогісти вбачали у пануванні:**
а) аналогії; б) аномалії; в) синхронії.
- 11. Найбільш податливою до мовних змін є:**
а) лексична система; б) фонетична; в) синтаксична.
- 12. Хто здійснив дихотомічний поділ мова-мовлення:**
а) Б. де Куртене; б) Ф де Сосюр; в) О. Потебня.
- 13. Ф. де Сосюр дав визначення мови як:**
а) структури знаків; б) системи знаків; в) відношення знаків.
- 14. Другим перехрестям у лінгвістиці, на думку де Сосюра є протиставлення:**
а) мови і мовлення; б) синхронії і діахронії; в) аналогії і аномалії.
- 15. Кого у лінгвістиці вважають предтечею структуралізму:**
а) Є. Поліванова; б) К. Фослера; в) Ф. де Сосюра.

II ВАРІАНТ

- 1. Кого у лінгвістиці вважають предтечею структуралізму:**
а) Є Поліванова; б) К. Фослера; в) Ф. де Сосюра.
- 2. Синтагматика слова є:**
а) його розрізненням; б) його сполучуваністю;
в) його протиставленням.
- 3. Сліди витісненої місцевої мови це:**
а) субстрат; б) суперстрат; в) адстрат.
- 4. Формування порівняльно-історичного мовознавства пов'язано з появою:**
а) порівняльно-історичного методу; б) структурного мовознавства;
в) ареальної лінгвістики.
- 5. Організатором Харківської лінгвістичної школи є:**
а) П. Фортунатов; б) О. Потебня; в) О. П'єшковський.
- 6. Найвидатнішими представниками Харківської ЛШ є:**
а) О. Потебня, В. Гумбольдт; б) Г. Штайнталь, О. Шахматов;
в) О. Попов, М. Колосов.
- 7. Н. Крушевському належить розробка теорії про:**
а) фонему; б) морфему; в) лексему.
- 8. Кому належить визначення фонему як психічного еквівалента звуку:**
а) М. Богородицькому; б) Б. де Куртене; в) П. Фортунатову.
- 9. Засновником лінгвосеміотики є:**
а) О. Потебня; б) В. Поржезінський; в) Ф. де Сосюр.
- 10. До знакового рівня належать:**
а) склад, фонема; б) словосполучення, слово, морфема;
в) речення, фонема.
- 11. Теорія мови у Давній Греції спершу була складовою частиною:**
а) філософії; б) психології; в) логіки.
- 12. Скільки частин мови виділяв Платон:**
а) три; б) дві; в) п'ять.
- 13. Чиє визначення речення стало класичним:**
а) А. Дискола; б) Д. Фракійця; в) Арістотеля.
- 14. Причину системності мови аналогісти вбачали у пануванні:**
а) аналогії; б) аномалії; в) синхронії.
- 15. Які мови виключають використання порівняльно-історичного методу:**
а) індо-європейські; б) угро-фінські; в) індіанські мови Америки.

III ВАРІАНТ

1. Хто вважав, що примус є основною формою зв'язку мови з людиною:
а) О. Конт; б) Е. Дюркгейм; в) Б. де Куртене.
2. Основоположником соціологічного напрямку у французькій лінгвістиці є:
а) А. Ерну; б) А. Мейє; в) П. Лафарг.
3. Кому належить визначення фонему як психічного еквівалента звуку:
а) М. Богородицькому; б) Б. де Куртене; в) П. Фортунатову.
4. Послідовниками А. Мейє є:
а) Б. де Куртене, Ф. де Сосюр; б) М. Граммон, Ж. Вандрієс, М. Коен;
в) О. Потебня, О. Шахматов.
5. Н. Крушевському належить розробка теорії про:
а) фонему; б) морфему; в) лексему.
6. Загальне мовознавство має ще назву:
а) філософія мови; б) методика мови; в) культура мови.
7. Засновником лінгвосеміотики є:
а) О. Потебня; б) В. Поржезінський; в) Ф. де Сосюр.
8. До знакового рівня належать:
а) склад, фонема; б) словосполучення, слово, морфема;
в) речення, фонема.
9. Теорія мови у Давній Греції спершу була складовою частиною:
а) філософії; б) психології; в) логіки.
10. Термін «ареальна лінгвістика» вперше появився у працях:
а) представників молодогограматичного напрямку;
б) психологічного напрямку; в) представників італійської неолінгвістика.
11. Назвіть авторів першого діалектологічного атласу Німеччини:
а) Ж. Жільєрон, Е. Едмон; б) Г. Венкер, Ф. Вреде;
в) Ф. Боас, Ф. де Сосюр.
12. Авторами першого діалектологічного атласу Франції є:
а) Ж. Жільєрон, Е. Едмон; б) Г. Венкер, Ф. Вреде;
в) Ф. Боас, Ф. де Сосюр.
13. Чиє визначення речення стало класичним:
а) А. Дискола; б) Д. Фракійця; в) Арістотеля.
14. Причину системності мови аналогісти вбачали у пануванні:
а) аналогії; б) аномалії; в) синхронії.
15. Організатором Харківської лінгвістичної школи є:
а) П. Фортунатов; б) О. Потебня; в) О. П'єшковський.

IV ВАРІАНТ

- 1. Найважливішими функціями мови є:**
а) референтна; б) комунікативна; в) емотивна.
- 2. Хто вважав, що примус є основною формою зв'язку мови з людиною:**
а) О. Конт; б) Е. Дюркгейм; в) Б. де Куртене.
- 3. Основоположником соціологічного напрямку у французькій лінгвістиці є:**
а) А. Ерну; б) А. Мейє; в) П. Лафарг.
- 4. Кому належить визначення фонемі як психічного еквівалента звуку:**
а) М. Богородицькому; б) Б. де Куртене; в) П. Фортунатову.
- 5. Послідовниками А. Мейє є:**
а) Б. де Куртене, Ф. де Сосюр; б) М. Граммон, Ж. Вандрієс, М. Коен;
в) О. Потебня, О. Шахматов.
- 6. Класична філологія як галузь науки сформувалась у епоху:**
а) Відродження; б) Середньовіччя; в) Нового часу.
- 7. До мов *matrices* Й. Скалігер зараховує:**
а) латинську, грецьку, тевтонську, слов'янську;
б) французьку, іспанську, датську; в) фінську, баскську, тевтонську.
- 8. Єдиною книжною мовою Середньовічної Європи була:**
а) грецька мова; б) латинська мова; в) французька мова.
- 9. Епоха Відродження припадає на:**
а) XII – XIII ст.; б) XIV – XVI ст.; в) XVII – XVIII ст.
- 10. Теорія мови у Давній Греції спершу була складовою частиною:**
а) філософії; б) психології; в) логіки.
- 11. Організатором Харківської лінгвістичної школи є:**
а) П. Фортунатов; б) О. Потебня; в) О. П'єшковський.
- 12. Найвидатнішими представниками Харківської ЛШ є:**
а) О. Потебня, В. Гумбольдт; б) Г. Штайнталь, О. Шахматов;
в) О. Попов, М. Колосов.
- 13. Крушевському належить розробка теорії про:**
а) фонему; б) морфему; в) лексему.
- 14. Кому належить визначення фонемі як психічного еквівалента звуку:**
а) М. Богородицькому; б) Б. де Куртене; в) П. Фортунатову.
- 15. Засновником лінгвосеміотики є:**
а) О. Потебня; б) В. Поржезінський; в) Ф. де Сосюр.

V ВАРІАНТ

1. Кому належить визначення фонем як психічного еквівалента звуку:
а) М. Богородицькому; б) Б. де Куртене; в) П. Фортунатову.
2. Римляни датували виникнення римської граматичної науки:
а) 168 р. н. е. б) 168 р. до н. е. в) 156 р. до н. е.
3. Найвідомішими мовознавцями республіканського Риму є:
а) Нігідій Фігул; б) Кратес із Малоса; в) Марк Варрон.
4. Хто створив зразок латинської шкільної граматики:
а) К. Палемон; б) Д. Фракієць; в) Е. Донат.
5. «Батьком» латинського синтаксису прийнято вважати:
а) Е. Доната; б) М. Варона; в) Прісціана.
6. Найвидатнішими представниками Харківської ЛШ є:
а) О. Потебня, В. Гумбольдт; б) Г. Штайнталь, О. Шахматов;
в) О. Попов, М. Колосов.
7. Н. Крушевському належить розробка теорії про:
а) фонему; б) морфему; в) лексему.
8. Кому належить визначення фонем як психічного еквівалента звуку:
а) М. Богородицькому; б) Б. де Куртене; в) П. Фортунатову.
9. Засновником лінгвосеміотики є:
а) О. Потебня; б) В. Поржезінський; в) Ф. де Сосюр.
10. До знакового рівня належать:
а) склад, фонема; б) словосполучення, слово, морфема;
в) речення, фонема.
11. Теорія мови у Давній Греції спершу була складовою частиною:
а) філософії; б) психології; в) логіки.
12. Скільки частин мови виділяв Платон:
а) три; б) дві; в) п'ять.
13. Чиє визначення речення стало класичним:
а) А. Дискола; б) Д. Фракійця; в) Арістотеля.
14. Причину системності мови аналогісти вбачали у пануванні:
а) аналогії; б) аномалії; в) синхронії.
15. Які мови виключають використання порівняльно-історичного методу:
а) індо-європейські; б) угро-фінські; в) індіанські мови Америки.

VI ВАРІАНТ

- 1. Напрямок американської дескриптивної лінгвістики сформувався:**
а) на початку XIX ст. б) на початку XX ст. в) в кінці XIX ст.
- 2. Засновниками американської дескриптивної лінгвістики є:**
а) Х. Ульдалль, Л. Єльмслев; б) Ф. Боас, Е. Сепір, Л. Блумфільдт;
в) А. Мартіне, Л. Єльмслев.
- 3. Авторами «гіпотези лінгвістичної відносності» є:**
а) Ф. Боас, Б. де Куртене; б) О. Потебня, П. Фортунатов;
в) Е. Сепір, Б. Уорф.
- 4. В історії американського мовознавства ця книга займає таке місце як «Курс загальної лінгвістики» у європейському мовознавстві, це:**
а) книга Л. Блумфілда «Мова»; б) О. Потебні «Мова і думка»;
в) Б. Сепіра «Мова».
- 5. Скільки частин мови виділяв Платон:**
а) три; б) дві; в) п'ять.
- 6. Чис визначення речення стало класичним:**
а) А. Дискола; б) Д. Фракійця; в) Арістотеля.
- 7. Серед основних функцій мови найчастіше виділяють:**
а) метамовну, конотативну; б) референтну, кумулятивну;
в) комунікативну, мислеоформлювальну.
- 8. Яка функція мови служить для передачі волевияву:**
а) волюнтативна; б) репрезентативна; в) естетична.
- 9. Засновником Харківської ЛШ є:**
а) Б. де Куртене; б) О. Потебня в) Ф. де Сосюр.
- 10. Засновником лінгвосеміотики є:**
а) О. Потебня; б) В. Поржезінський; в) Ф. де Сосюр.
- 11. Причину системності мови аналогісти вбачали у пануванні:**
а) аналогії; б) аномалії; в) синхронії.
- 12. Які мови виключають використання порівняльно-історичного методу:**
а) індо-європейські; б) угро-фінські; в) індіанські мови Америки.
- 13. ПІМ оформився:**
а) на початку XIX ст. б) в кінці XIX ст. в) на початку XX ст.
- 14. Основоположниками ПІМу є:**
а) Ф. Боас, Б. Уорф, Е. Сепір; б) Ф. Бопп, Р. Раск, Я. Грім, О. Остенек;
в) Ф. де Сосюр, Б. де Куртене, О. Потебня.
- 15. Поштовхом до заснування ПІМу стало знайомство із:**
а) санскритом; б) латинською мовою; в) грецькою мовою.

VII ВАРІАНТ

- 1. В. Поржезінський, О. Шахматов, Б. Ляпунов, О. Томсон були учнями:**
а) О. Пешковського; б) О. Потебні; в) П. Фортунатова.
- 2. Хто досліджував історію української мови:**
а) Г. Штайнталь; б) П. Житецький; в) А. Шлайхер.
- 3. Основоположником соціологічного напрямку у французькій лінгвістиці є:**
а) А. Ерну; б) А. Мейє; в) П. Лафарг.
- 4. Кому належить визначення фонем як психічного еквівалента звуку:**
а) М. Богородицькому; б) Б. де Куртене; в) П. Фортунатову.
- 5. Послідовниками А.Мейє є:**
а) Б. де Куртене, Ф. де Сосюр; б) М. Граммон, Ж. Вандрієс, М. Коен;
в) О. Потебня, О. Шахматов.
- 6. Класична філологія як галузь науки сформувалась у епоху:**
а) Відродження; б) Середньовіччя; в) Нового часу.
- 7. Порівняльно-історичне мовознавство сформувалось:**
а) на початку XIX ст. б) в кінці XIX ст. в) в середині XIX ст.
- 8. Важливу роль у формуванні ШМУ мало знайомство із:**
а) латинською та грецькою мовами; б) слов'янськими мовами;
в) санскритом.
- 9. Хто вперше застосував термін «індоєвропейські мови»:**
а) Я. Грімм; б) Ф. Бопп; в) Р. Раск.
- 10. Хто є автором вчення про перший зсув приголосних:**
а) Р. Раск; б) О. Остенек; в) Ф. Бопп.
- 11. Хто є автором першої періодизації історії німецької мови:**
а) О. Остенек; б) Р. Раск; в) Я. Грімм.
- 12. Авторами першого діалектологічного атласу Франції є:**
а) Ж. Жільєрон, Е. Едмон; б) Г. Венкер, Ф. Вреде;
в) Ф. Боас, Ф. де Сосюр.
- 13. Чиє визначення речення стало класичним:**
а) А. Дискола; б) Д. Фракійця; в) Арістотеля.
- 14. Причину системності мови аналогісти вбачали у пануванні:**
а) аналогії; б) аномалії; в) синхронії.
- 15. Завершіть правильно вислів: Якщо кількість спільних частин слів перевищує кількість спільних слів, то такі мови...:**
а) не споріднені; б) споріднені.

VIII ВАРІАНТ

- 1. Лінійні, контекстні зв'язки слова, його сполучуваність – це:**
а) парадигматичні; б) синтагматичні відношення.
- 2. До Празького лінгвістичного гуртка належать:**
а) Г. Ульдаль, Л. Єльмслев; б) Б. Трнка, Б. Гавранек, В. Скалічка;
в) Ф. Боас, Б. Уорф.
- 3. Яку працю вважають першою фонологічною енциклопедією XX століття:**
а) «Курс загальної лінгвістики» Ф. де Сосюра;
б) «Основи фонології» Н. Трубецкого; в) «Мова» Е. Сепіра.
- 4. Хто вперше дав визначення мор фонемі:**
а) Г. Ульдаль; б) Ф. Боас; в) Н. Трубецкой.
- 5. Автором теорії актуального членування речення є:**
а) В. Матезіус; б) А. Шлайхер; в) В. Гумбольдт.
- 6. Найвидатнішими представниками Харківської ЛШ є:**
а) О. Потебня, В. Гумбольдт; б) Г. Штайнталь, О. Шахматов;
в) О. Попов, М. Колосов.
- 7. Н. Крушевському належить розробка теорії про:**
а) фонему; б) морфему; в) лексему.
- 8. Кому належить визначення фонемі як психічного еквівалента звуку:**
а) М. Богородицькому; б) Б. де Куртене; в) П. Фортунатову.
- 9. Засновником лінгвосеміотики є:**
а) О. Потебня; б) В. Поржезінський; в) Ф. де Сосюр.
- 10. Біля джерел радянської лінгвістичної науки були такі мовознавці:**
а) Є. Поліванов, О. Потебня, М. Калинович;
б) О. Пешковський, Ю. Кримський, Л. Щерба, Л. Булаховський;
в) О. Шахматов, В. Виноградов.
- 11. Причину системності мови аналогісти вбачали у пануванні:**
а) аналогії; б) аномалії; в) синхронії.
- 12. Які мови виключають використання порівняльно-історичного методу:**
а) індо-європейські; б) угро-фінські; в) індіанські мови Америки.
- 13. ПММ оформився:**
а) на початку XIX ст. б) в кінці XIX ст. в) на початку XX ст.
- 14. Основоположниками ПММу є:**
а) Ф. Боас, Б. Уорф, Е. Сепір; б) Ф. Бопп, Р. Раск, Я. Грімм, О. Остенек;
в) Ф. де Сосюр, Б. де Куртене, О. Потебня.
- 15. Поштовхом до заснування ПММу стало знайомство із:**
а) санскритом; б) латинською мовою; в) грецькою мовою.

ІХ ВАРІАНТ

- 1. Хто є засновником так званого «нового вчення» у радянському мовознавстві:**
 - а) Л. Щерба; б) О. Шахматов; в) М. Марр.
- 2. Азбуковники чи глосарії, що існували у Київській Русі – це були:**
 - а) посібники з граматики; б) підручники з синтаксису;
 - в) словники, де пояснювалися значення слів.
- 3. На стику мовознавства та психології оформилася наука:**
 - а) психологія; б) психолінгвістика; в) філологія.
- 4. Хто вперше застосував термін «індоєвропейські мови»:**
 - а) Я. Грімм; б) Ф. Бопп; в) Р. Раск.
- 5. Структуральна лінгвістика оформилась:**
 - а) на початку ХХ ст.; б) в кінці ХХ ст.; в) у ХІХ ст.
- 6. Хто помилково вважав, що системність мови виявляється лише у синхронії:**
 - а) Б. де Куртене; б) П. Фортунатов; в) Ф. де Сосюр.
- 7. Створюючи свою філософію мови, він дотримується філософських засад Канта, Фіхте, Шеллінга:**
 - а) В. Гумбольдт; б) Г. Штайнталь; в) А. Шлайхер.
- 8. Напрямок «італійська неолінгвістика» оформився:**
 - а) на початку ХХ ст.; б) у середині ХХ ст.; в) у кінці ХХ ст.
- 9. Дж. Бертоні, М. Бартолі, Дж. Бонфанте є представниками:**
 - а) логічного; б) психологічного;
 - в) напряму «італійська неолінгвістика».
- 10. Хто вважав, що мова має неколективний, а індивідуальний характер:**
 - а) представники італійської неолінгвістики;
 - б) молодограматичного напряму; в) датської глосематики.
- 11. Б. Кроче та К. Фослер представляють у мовознавстві напрям:**
 - а) логічний; б) натуралістичний; в) естетичного ідеалізму.
- 12. Прийом «слів і речей» був запропонований:**
 - а) Р. Мерінгером, Г. Шухарттом; б) Ф. де Сосюром, Б. де Куртене;
 - в) Ф. Боассом, Б. Уорфом.
- 13. ПІМ оформився:**
 - а) на початку ХІХ ст. б) в кінці ХІХ ст. в) на початку ХХ ст.
- 14. Основоположниками ПІМу є:**
 - а) Ф. Боас, Б. Уорф, Е. Сепір; б) Ф. Бопп, Р. Раск, Я. Грімм, О. Остенек;
 - в) Ф. де Сосюр, Б. де Куртене, О. Потебня.
- 15. Поштовхом до заснування ПІМу стало знайомство із:**
 - а) санскритом; б) латинською мовою; в) грецькою мовою.

X ВАРІАНТ

- 1. Завершіть відому цитату В. Гумбольдта: «Мова народу є його дух, а дух народу є...»**
 - а) його мислення; б) його мова; в) його творчість.
- 2. Соціологічний напрям представлений в основному:**
 - а) французькою школою; б) англійською;
 - в) американською школою мовознавців.
- 3. Н. Крушевському належить розробка теорії про:**
 - а) фонему; б) морфему; в) лексему.
- 4. Кому належить визначення фонему як психічного еквівалента звуку:**
 - а) М. Богородицькому; б) Б. де Куртене; в) П. Фортунатову.
- 5. Засновником лінгвосеміотики є:**
 - а) О. Потебня; б) В. Поржезінський; в) Ф. де Сосюр.
- 6. До знакового рівня належать:**
 - а) склад, фонема; б) словосполучення, слово, морфема;
 - в) речення, фонема.
- 7. Кого називають артиграфами:**
 - а) авторів підручників латинської мови; б) авторів грецької граматики;
 - в) авторів підручників латинської граматики.
- 8. Завдяки якому автору до нас дійшли відомості про дискусію між аналогістами і анімалістами:**
 - а) М. Варрону; б) Н. Фігулу; в) К. Палемону.
- 9. Засновником вчення про правило узгодження часів вважають:**
 - а) Доната; б) Палемона; в) Прісціана.
- 10. Теорія мови у Давній Греції спершу була складовою частиною:**
 - а) філософії; б) психології; в) логіки.
- 11. Організатором Харківської лінгвістичної школи є:**
 - а) П. Фортунатов; б) О. Потебня; в) О. П'єшковський.
- 12. Окремі мови або групи споріднених мов вивчає:**
 - а) загальне мовознавство; б) конкретне мовознавство.
- 13. Причиною виникнення Давнього арабського мовознавства є те, що:**
 - а) Коран не можна було перекладати; б) Коран потрібно було перекласти.
- 14. Арабські вчені виділяли:**
 - а) дві; б) три; в) п'ять частин мови.
- 15. Найпопулярніший словник арабської мови називався:**
 - а) «Море»; б) «Океан»; в) «Море і океан».

XI ВАРІАНТ

- 1. Чому праця Кашгарі не була використана його наступниками:**
 - а) була віднайдена на початку XX ст.;
 - б) у кінці V ст.;
 - в) у кінці VI ст.
- 2. Азбуковники чи глосарії, що існували у Київській Русі – це були:**
 - а) посібники з граматики;
 - б) підручники з синтаксису;
 - в) словники, де пояснювалися значення слів.
- 3. На стику мовознавства та психології оформилася наука:**
 - а) психологія;
 - б) психолінгвістика;
 - в) філологія.
- 4. Хто вперше застосував термін «індоевропейські мови»:**
 - а) Я. Грімм;
 - б) Ф. Бопп;
 - в) Р. Раск.
- 5. Структуральна лінгвістика оформилась:**
 - а) на початку XX ст.;
 - б) в кінці XX ст.;
 - в) у XIX ст.
- 6. Яка галузь мовознавчої науки розглядає мову у нерозривному зв'язку з історією, матеріальною культурою її носіїв:**
 - а) етнолінгвістика;
 - б) психолінгвістика;
 - в) металінгвістика.
- 7. Чому американське мовознавство кооперується з такими науками як етнографія, психологія, антропологія:**
 - а) через відсутність письмових пам'яток;
 - б) для розшифрування грамот та рукописів.
- 8. Представниками американської етнолінгвістики є:**
 - а) Е. Сепір, Б. Уорф, Ф. Боас;
 - б) Г. Ульдаль, В. Брендаль;
 - в) О. Потебня, В. Вундт.
- 9. Хто вважав, що сприйняття фактів і ставлення до світу є вивідними з мови:**
 - а) Б. Уорф, Е. Сепір;
 - б) В. Гумбольдт, О. Потебня.
 - в) П. Фортунатов, Б. де Куртене.
- 10. Причиною виникнення Давнього арабського мовознавства є те, що:**
 - а) Коран не можна було перекладати;
 - б) Коран потрібно було перекласти.
- 11. Хто в історії лінгвістики здійснив дихотомічний поділ мова-мовлення:**
 - а) Б. де Куртене;
 - б) Ф. Бопп;
 - в) Ф. де Сосюр.
- 12. Виберіть правильне протиставлення мови та мовлення:**
 - а) мова психічне явище – мовлення психофізичне;
 - б) мова психічне явище – мовлення психологічне.
- 13. Хто розрізняв такі чотири аспекти теорії мови: узус, акт, норма і схема:**
 - а) Б. Уорф;
 - б) Л. Єльмслев;
 - в) Ф. де Сосюр.
- 14. Арабські вчені виділяли:**
 - а) дві;
 - б) три;
 - в) п'ять частин мови.
- 15. Найпопулярніший словник арабської мови називався:**
 - а) «Море»;
 - б) «Океан»;
 - в) «Море і океан».

ХІІ ВАРІАНТ

- 1. Глосематика – назва:**
 - а) Лондонського; б) Датського;
 - в) Американського лінгвістичного відгалуження.
- 2. Представниками Копенгагенського лінгвістичного гуртка є:**
 - а) Ф. Бопп, Р. Раск; б) Б. Уорф, Е. Сепір, Ф. Боас;
 - в) В. Брендаль, Г. Ульдаль, Л. Єльмслев.
- 3. Вважали, що реально функціонують не матеріальні явища, а співвідношення, що складаються між звуками, знаками, представники:**
 - а) Копенгагенської глосематики; б) Американської дескриптивної лінгвістики;
 - в) Лондонської лінгвістичної школи.
- 4. Дослідженням коренів споріднених мов займається:**
 - а) лексикологія; б) семасіологія; в) етимологія.
- 5. Структуральна лінгвістика оформилась:**
 - а) на початку ХХ ст.; б) в кінці ХХ ст. в) у ХІХ ст.
- 6. Яка галузь мовознавчої науки розглядає мову у нерозривному зв'язку з історією, матеріальною культурою її носіїв:**
 - а) етнолінгвістика; б) психолінгвістика; в) металінгвістика.
- 7. Чому американське мовознавство кооперується з такими науками як етнографія, психологія, антропологія:**
 - а) через відсутність письмових пам'яток;
 - б) для розшифрування грамот та рукописів.
- 8. Представниками американської етнолінгвістики є:**
 - а) Е. Сепір, Б. Уорф, Ф. Боас; б) Г. Ульдаль, В. Брендаль;
 - в) О. Потебня, В. Вундт.
- 9. Логічний напрям сформувався:**
 - а) на початку ХІХ ст.; б) в кінці ХІХ ст.; в) на початку ХХ ст.
- 10. Лінійні, контекстні зв'язки слова, його сполучуваність – це:**
 - а) парадигматичні; б) синтагматичні відношення.
- 11. Який напрям ототожнює мовні форми з логічними:**
 - а) натуралістичний; б) психологічний; в) логічний.
- 12. Виберіть правильне протиставлення мови та мовлення:**
 - а) мова психічне явище – мовлення психофізичне;
 - б) мова психічне явище – мовлення психологічне.
- 13. Відтворення, репродукції, подібні на позначувані предмети це:**
 - а) знаки-сигнали; б) знаки-символи; в) знаки-копії.
- 14. При застосуванні якого прийому одиниці одного рівня використовуються як засіб лінгвістичного аналізу одиниць іншого рівня:**
 - а) лінгвістичної географії; б) міжрівневої інтерпретації;
 - в) зовнішньої інтерпретації.
- 15. Найпопулярніший словник арабської мови називався:**
 - а) «Море»; б) «Океан»; в) «Море і океан».

XIII ВАРІАНТ

- 1. Хто вперше протиставив фонетику та фонологію:**
а) Н. Трубецкой; б) Е. Сепір; в) В. Гумбольдт.
- 2. Представниками Копенгагенського лінгвістичного гуртка є:**
а) Ф. Бопп, Р. Раск; б) Б. Уорф, Е. Сепір, Ф. Боас;
в) В. Брендаль, Г. Ульдаль, Л. Єльмслев.
- 3. Розділ мовознавства, що вивчає фразеологічний склад мови, називається:**
а) лексикологія; б) фразеологія; в) етимологія.
- 4. Засновником Харківської ЛШ є:**
а) Б. де Куртене; б) П. Фортунатов; в) О. Потебня.
- 5. Хто вперше при вивченні синтаксису поєднав порівняльний метод з історичним:**
а) О. Потебня; б) В. Вундт; в) Ф. Боас.
- 6. Г. Штайнталь, О. Потебня, В. Вундт є представниками:**
а) логічного; б) психологічного; в) натуралістичного напрямку.
- 7. Чому американське мовознавство кооперується з такими науками як етнографія, психологія, антропологія:**
а) через відсутність письмових пам'яток;
б) для розшифрування грамот та рукописів.
- 8. Представниками американської етнолінгвістики є:**
а) Е. Сепір, Б. Уорф, Ф. Боас; б) Г. Ульдаль, В. Брендаль;
в) О. Потебня, В. Вундт.
- 9. Методологічною базою Радянського мовознавства став:**
а) біхевіоризм; б) трансцедентальний ідеалізм;
в) діалектичний і історичний матеріалізм.
- 10. Лінійні, контекстні зв'язки слова, його сполучуваність – це:**
а) парадигматичні; б) синтагматичні відношення.
- 11. Описовий, порівняльний і нормативно-стилістичний – це:**
а) основні математичні; б) основні статистичні;
в) основні лінгвістичні методи-аспекти.
- 12. Який з видів інтерпретації є найважливішим:**
а) філософський; б) іманентний; в) емпіричний.
- 13. Суттєві властивості, наявні в усіх мовах, називаються:**
а) мовними збігами; б) мовними універсаліями;
в) мовними спорідненостями.
- 14. Лінія, нанесена на лінгвістичну карту, що показує територіальне поширення мовного явища, називається:**
а) графіком; б) кресленням; в) ізоглосною.
- 15. Найпопулярніший словник арабської мови називався:**
а) «Море»; б) «Океан»; в) «Море і океан».

XIV ВАРІАНТ

- 1. Першим вченим, що приступив до створення порівняльної граматики на базі зближень між санскритом і мовами Європи, є:**
 - а) Ф. Бопп; б) Р. Раск; в) О. Остенек.
- 2. Укладачами праці «Курс загальної лінгвістики» є:**
 - а) Б. де Куртене та Ф. де Сосюр; б) Ш. Балі та А. Сеше;
 - в) Ф. де Сосюр та Ш. Балі.
- 3. Засновниками європейської етнолінгвістики є:**
 - а) Е. Сепір, Ф. Боас; б) Е. Кассіер, І. Трір, Л. Вайсгербер;
 - в) Ф. Бопп, Р. Раск.
- 4. Л. Вайсгербер прагнув, щоб уся Європа була поділена на держави за принципом:**
 - а) мови; б) історії; в) мовлення.
- 5. Основоположником порівняльно-історичного методу на слов'янському мовному матеріалі є:**
 - а) Ф. Бопп; б) В. Гумбольдт; в) О. Остенек.
- 6. Відкрив закон другого зсуву приголосних:**
 - а) Я. Грімм; б) Р. Раск; в) А. Мейє.
- 7. Чому американське мовознавство кооперується з такими науками як етнографія, психологія, антропологія:**
 - а) через відсутність письмових пам'яток;
 - б) для розшифрування грамот та рукописів.
- 8. Представниками американської етнолінгвістики є:**
 - а) Е. Сепір, Б. Уорф, Ф. Боас; б) Г. Ульдаль, В. Брендаль;
 - в) О. Потєбня, В. Вундт.
- 9. Логічний напрям сформувався:**
 - а) на початку XIX ст.; б) в кінці XIX ст.; в) на початку XX ст.
- 10. Яка праця стала першим науковим описом групи діалектів:**
 - а) «Курс загальної лінгвістики» Ф. де Сосюра;
 - б) «Мова і думка» О. Потєбні; в) «Німецька граматики» Я. Грімма.
- 11. Представниками напрямку «Слів і речей» є:**
 - а) Ф. Бопп, Р. Раск; б) Р. Мерінгер, Г. Шухардт; в) Ф. Боас, Е. Сепір.
- 12. Про кого йде мова: Вони вважали, що майбутнє культури можливе лише у зв'язку з лінгвістикою, з наукою про речі:**
 - а) представники натуралістичного напрямку;
 - б) представники психологічного напрямку;
 - в) представники напрямку «Слів і речей».
- 13. Про яку публікацію йде мова: Журнал надав свої сторінки етнографам, археологам, етимологам:**
 - а) про працю «Мова»; б) про журнал «Слова і речі»;
 - в) про книгу «Мова і думка».
- 14. Завершіть правильно фразу: «Якщо кількість спільних частин слів перевищує кількість спільних слів, то такі мови...»:**
 - а) неспоріднені; б) споріднені.
- 15. Найважливішим інструментом встановлення спорідненості мов є:**
 - а) зіставний; б) порівняльно-історичний; в) історико-порівняльний метод.

XV ВАРІАНТ

- 1. Хто відкидав компаративістику, вважаючи що мови є витвором психічних індивідуальностей:**
 - а) Р. Раск; б) Ф. Бопп; в) Г. Шухардт.
- 2. Авторами діалектологічного атласу Німеччини є:**
 - а) Г. Венкер, Ф. Вреде; б) К. Яберг, І.Юд; в) Е. Едмон, Ж. Жільєрон.
- 3. Продовжіть фразу: «Якщо Г.Венкер використовував анкетування, то французький атлас містить матеріали, здобуті...»**
 - а) методом запису на місцях; б) завдяки розісланим анкетам;
- 4. Остання фраза «Курсу загальної лінгвістики»: «Лінгвістика має єдиним об'єктом мову, досліджувану в собі і для себе» належить найімовірніше:**
 - а) Ф. де Сосюру; б) Ш. Балі та А. Сеше; в) В. Гумбольдту.
- 5. Яка наука досліджує зв'язок мови та мислення:**
 - а) етнолінгвістика; б) металінгвістика; в) психолінгвістика.
- 6. Група молодих вчених Лейпцизького університету сформувала у мовознавстві напрям:**
 - а) психологічний; б) логічний; в) молодограматичний.
- 7. Автором теорії-класифікації «Родовідного дерева» є:**
 - а) Ф. Царнке; б) А. Шлайхер; в) Ф. Бопп.
- 8. Хто запропонував значок астеріскус (*) для позначення гіпотетичних форм:**
 - а) А. Шлайхер; б) Я. Грімм; в) О. Востоков.
- 9. Засновник Харківської ЛШ належав до:**
 - а) молодограматичного; б) психологічного; в) натуралістичного напрямку.
- 10. Вільгельм Вундт є представником:**
 - а) психологічного; б) молодограматичного; в) логічного напрямку.
- 11. Представниками напрямку «Слів і речей» є:**
 - а) Ф. Бопп, Р. Раск; б) Р. Мерінгер, Г. Шухардт; в) Ф. Боас, Е. Сепір.
- 12. Про кого йде мова: Вони вважали, що майбутнє культури можливе лише у зв'язку з лінгвістикою, з наукою про речі:**
 - а) представники натуралістичного напрямку;
 - б) представники психологічного напрямку;
 - в) представники напрямку «Слів і речей».
- 13. Поштовхом до зародження ПІМу стало знайомство із:**
 - а) санскритом; б) латинською та грецькою мовами;
 - в) слов'янськими мовами.
- 14. Основоположниками ПІМу є:**
 - а) Ф. Боас, Б. Уорф, Е. Сепір; б) Ф. Бопп, Р. Раск, Я. Грімм, О. Востоков;
 - в) Ф. де Сосюр, Б. де Куртене, О. Потебня.
- 15. ПІМ оформився:**
 - а) на початку ХІХ ст.; б) у кінці ХІХ ст.; в) на початку ХХ ст.

XVI ВАРІАНТ

- 1. Мовознавець А. Шлайхер є представником:**
а) логічного; б) натуралістичного; в) молодограматичного напрямку.
- 2. У старослов'янських текстах давньоруські відповідники називалися:**
а) глосами; б) словниками; в) поясненнями.
- 3. Фарахаді та Сібавейхі є представниками:**
а) давньогрецького; б) римського; в) арабського мовознавства.
- 4. Про яке мовознавство йде мова: Для слова верблюду у них було тисяча синонімів:**
а) китайське; б) арабське; в) давньогрецьке мовознавство.
- 5. Єдиною мовою, яку протягом Середньовіччя вивчали у Європі, була:**
а) давньогрецька; б) хетська; в) латинська.
- 6. Л. Щерба, Е. Поліванов, Б. Ларін, В. Виноградов були учнями та послідовниками:**
а) Ф. де Сосюра; б) Б. де Куртене, в) А. Бараннікова.
- 7. При порівняльно-історичному вивченні досліджуються факти:**
а) споріднених; б) неспоріднених мов.
- 8. Хто запропонував значок астеріскус (*) для позначення гіпотетичних форм:**
а) А. Шлайхер; б) Я. Грімм; в) О. Остенек.
- 9. Найдавнішою пам'яткою староіндійської літератури є:**
а) «Рігведа»; б) «Веди»; в) «Самаведа».
- 10. Найвідомішим автором санскритської граматики є:**
а) В. Катьяна; б) Бхартхарі; в) Паніні.
- 11. Назва граматики «Аштадг'яї» перекладається як укладена з:**
а) десяти; б) дев'яти; в) восьми книг.
- 12. Скільки частин мови виділяли давні індійці:**
а) дві; б) чотири; в) три.
- 13. Чи дали назви давні індійці виділеним ними семи відмінкам:**
а) вони їх нумерували; б) так.
- 14. Про кого йде мова: Створена ними лінгвістична термінологія ввійшла в ужиток багатьох народів Європи:**
а) епікурейців; б) стоїків; в) аналогістів.
- 15. ПІМ оформився:**
а) на початку ХІХ ст.; б) у кінці ХІХ ст.; в) на початку ХХ ст.

XVII ВАРІАНТ

- 1. Хто відкидав компаративістику, вважаючи що мови є витвором психічних індивідуальностей:**
 - а) Р. Раск; б) Ф. Бопп; в) Г. Шухардт.
- 2. Авторами діалектологічного атласу Німеччини є:**
 - а) Г. Венкер, Ф. Вреде; б) К. Яберг, І. Юд;
 - в) Е. Едмон, Ж. Жільєрон.
- 3. Продовжіть фразу: «Якщо Г. Венкер використовував анкетування, то французький атлас містить матеріали, здобуті...»**
 - а) методом запису на місцях; б) завдяки розісланим анкетам;
- 4. Остання фраза «Курсу загальної лінгвістики»: «Лінгвістика має єдиним об'єктом мову, досліджувану в собі і для себе» належить найімовірніше:**
 - а) Ф. де Сосюру; б) Ш. Балі та А. Сеше; в) В. Гумбольдту.
- 5. Які хронологічні рамки охоплює мовознавство Нового часу:**
 - а) XVIII – XIX ст.; б) XVII – XVIII ст.; в) XIX – XX ст.
- 6. У словнику І Аделунга як мовний приклад молитву «Отче наш» подано:**
 - а) на 200 мовах; б) на 500 мовах; в) на 250 мовах.
- 7. Група молодих вчених Лейпцизького університету сформувала у мовознавстві напрям:**
 - а) психологічний; б) логічний; в) молодограматичний.
- 8. Першим прихильником раціональної штучної мови виступив:**
 - а) Е. Дюркгейм; б) Ф. Боас; в) Р. Декарт.
- 9. Яка із штучних мов отримала найбільше поширення:**
 - а) воляпюк; б) есперанто; в) ідо.
- 10. Корені слів есперанто на 60% взяті із :**
 - а) слов'янських; б) германських; в) романських мов.
- 11. Споріднені мови та їх класифікацію вивчає:**
 - а) історико-порівняльне; б) порівняльно-історичне;
 - в) зіставне мовознавство.
- 12. З якою наукою найтісніше пов'язане мовознавство:**
 - а) біологією; б) логікою; в) філософією.
- 13. Термін «інтерпретація» перекладається як:**
 - а) пояснення; б) вивчення; в) літопис.
- 14. Про кого йде мова: Створена ними лінгвістична термінологія ввійшла в ужиток багатьох народів Європи:**
 - а) епікурейців; б) стоїків; в) аналогістів.
- 15. ПІМ оформився:**
 - а) на початку XIX ст.; б) у кінці XIX ст.; в) на початку XX ст.

XVIII ВАРІАНТ

- 1. Пам'ятка «Веди» складається з:**
 - а) двох збірок; б) трьох збірок; в) чотирьох збірок.
- 2. Основною причиною вивчення давніми індійцями мовознавства є:**
 - а) потреба нормалізувати мову; б) захистити від сторонніх впливів; в) мова «Вед» стала відрізнятися від розмовної, народної мови.
- 3. скількох книг складається відома праця Паніні:**
 - а) трьох; б) десяти; в) восьми.
- 4. Основи етимології були закладені:**
 - а) олександрійцями; б) стоїками; в) аномалістами.
- 5. Чи дали давні індійці назви відмінкам:**
 - а) лише позначили як «перший», «другий» і т. д.; б) так.
- 6. Група молодих вчених Лейпцизького університету сформувала у мовознавстві напрям:**
 - а) психологічний; б) логічний; в) молодограматичний.
- 7. Які серед названих функцій мови вважаються найважливішими:**
 - а) референтна, метамовна; б) комунікативна, когнітивна; в) емотивна, фатична.
- 8. Яка функція мови служить засобом вираження і виховання прекрасного:**
 - а) естетична чи поетична; б) фатична; в) волюнтативна.
- 9. Про кого йде мова: Його брат Олександр доставляв йому матеріал для вивчення мов американських індійців:**
 - а) В. Гумбольдта; б) А. Шлайхера; в) Й. Гердера.
- 10. Продовжіть відоме визначення: «Мова народу є його дух, а дух народу є...»:**
 - а) його історія; б) його культура; в) його мова.
- 11. Центральною у вченні В. Гумбольдта стала проблема:**
 - а) внутрішньої форми слова; б) внутрішньої форми мови; в) внутрішньої форми мовлення.
- 12. В основу своєї морфологічної класифікації В. Гумбольдт кладе:**
 - а) структуру слова; б) граматичне значення; в) лексичне значення.
- 13. На думку В. Гумбольдта найбільш «досконаліми» є мови:**
 - а) аглютинативні; б) інкорпоративні; в) флективні.
- 14. Завершіть правильно фразу: «Якщо кількість спільних частин слів перевищує кількість спільних слів, то такі мови...»:**
 - а) неспоріднені; б) споріднені.
- 15. Найважливішим інструментом встановлення спорідненості мов є:**
 - а) зіставний; б) порівняльно-історичний; в) історико-порівняльний метод.

XIX ВАРІАНТ

- 1. Мовознавець А. Шлайхер є представником:**
 - а) логічного; б) натуралістичного; в) молодогограматичного напряму.
- 2. У старослов'янських текстах давньоруські відповідники називалися:**
 - а) глосами; б) словниками; в) поясненнями.
- 3. Фарахаді та Сібавейхі є представниками:**
 - а) давньогрецького; б) римського; в) арабського мовознавства.
- 4. Про яке мовознавство йде мова: Для слова верблюди у них було тисяча синонімів:**
 - а) китайське; б) арабське; в) давньогрецьке мовознавство.
- 5. Найбільш «недосконалою», на думку Гумбольдта, є:**
 - а) вірменська; б) німецька; в) китайська мова.
- 6. Порівняльно-історичний метод оформився у:**
 - а) першій чверті XIX ст.; б) другій половині XIX ст.; в) у XX ст.
- 7. Особливу роль у формуванні порівняльно-історичного методу мало знайомство із:**
 - а) старослов'янською мовою; б) латинською та старогрецькою мовами;
 - в) санскритом.
- 8. Найвидатнішим автором санскритської граматики є:**
 - а) Бхартріхарі; б) Паніні; в) Катьяяна.
- 9. Давньоіндійські мовознавці виділяли:**
 - а) п'ять; б) чотири; в) дві часті мови.
- 10. Який діалог Платона присвячений дискусії між прихильниками «фісеї» та «тесеї»:**
 - а) «Кратил»; б) «Епітет»; в) «Епікур».
- 11. Найвідомішим мовознавцем республіканського Риму є:**
 - а) Н. Фігул; б) М. Варрон; в) Е. Донат.
- 12. Кого вважають основоположником римської граматичної термінології:**
 - а) Палемона; б) Варрона; в) Доната.
- 13. Основоположниками порівняльно-історичного методу є:**
 - а) Р. Раск, Ф. Бопп, Я. Грімм, О. Остенек;
 - б) Ф. Боас, Е. Сепір, Б. Уорф;
 - в) Б. де Куртене, Ф. де Сосюр, В. Гумбольдт.
- 14. Продовжіть думку: «Мова – загальна, абстрактна, а мовлення...»:**
 - а) єдине; б) окреме, конкретне; в) єдине, загальне.
- 15. Засновником методу лінгвогеографії є:**
 - а) Ж. Жільєрон; б) Г. Венкер; в) М.Бартолі.

XX ВАРІАНТ

1. Лінгвісти **О. Потебня, В. Вундт, Г. Штайнталь** є представниками напрямку:
а) логічного; б) психологічного; в) натуралістичного.
2. Представники якого напрямку вважали основним в лінгвістиці співвідношення логіки та граматики:
а) молодогораматичного; б) психологічного; в) логічного.
3. Чиї філософські засади формувались під впливом ідей **Канта, Фіхте, Шеллінга**:
а) Ф. де Сосюра; б) В. Гумбольдта; в) К. Бругмана.
4. **А. Лескін, К. Бругман, Г. Пауль** є представниками напрямку:
а) молодогораматичного; б) логічного; в) натуралістичного.
5. Найвідомішим представником психологічного напрямку є:
а) Ф. де Сосюр; б) В. Гумбольдт; в) Г. Штайнталь.
6. Прагнення розглядати мову з естетичної точки зору найбільш притаманне представникам:
а) естетичного ідеалізму; б) натуралістичного напрямку;
в) психологічного напрямку.
7. При порівняльно-історичному вивченні досліджуються факти:
а) неспоріднених мов; б) споріднених мов.
8. Відтворення, репродукції подібні на позначувані предмети – це:
а) знаки-сигнали; б) знаки-копії; в) знаки-символи.
9. Засновник Харківської ЛШ належав до:
а) молодогораматичного; б) психологічного;
в) натуралістичного напрямку.
10. Вільгельм Вундт є представником:
а) психологічного; б) молодогораматичного; в) логічного напрямку.
11. Представниками напрямку «Слів і речей» є:
а) Ф. Бопп, Р. Раск; б) Р. Мерінгер, Г. Шухардт; в) Ф. Боас, Е. Сепір.
12. Про кого йде мова: Вони вважали, що майбутнє культури можливе лише у зв'язку з лінгвістикою, з наукою про речі:
а) представники натуралістичного напрямку;
б) представники психологічного напрямку;
в) представники напрямку «Слів і речей».
13. Поштовхом до зародження ПІМу стало знайомство із:
а) санскритом; б) латинською та грецькою мовами;
в) слов'янськими мовами.
14. Які мови виключають використання ПІМу:
а) індоєвропейські; б) угро-фінські; в) індіанські мови Америки.
15. Загальне мовознавство має ще назву:
а) філософія мови; б) методика мови; в) культура мови.

XXI ВАРІАНТ

- 1. Організатором Харківської лінгвістичної школи є:**
а) П. Фортунатов; б) О. Потебня; в) О. П'єшковський.
- 2. Найвидатнішими представниками Харківської ЛШ є:**
а) О. Потебня, В. Гумбольдт; б) Г. Штайнталь, О. Шахматов;
в) О. Попов, М. Колосов.
- 3. Н. Крушевському належить розробка теорії про:**
а) фонему; б) морфему; в) лексему.
- 4. Кому належить визначення фонемі як психічного еквівалента звуку:**
а) М. Богородицькому; б) Б. де Куртене; в) П. Фортунатову.
- 5. Засновником лінгвосеміотики є:**
а) О. Потебня; б) В. Поржезінський; в) Ф. де Сосюр.
- 6. До знакового рівня належать:**
а) склад, фонема; б) словосполучення, слово, морфема; в) речення, фонема.
- 7. Теорія мови у Давній Греції спершу була складовою частиною:**
а) філософії; б) психології; в) логіки.
- 8. Скільки частин мови виділяв Платон:**
а) три; б) дві; в) п'ять.
- 9. Чиє визначення речення стало класичним:**
а) А. Дискола; б) Д. Фракійця; в) Арістотеля.
- 10. Причину системності мови аналогісти вбачали у пануванні:**
а) аналогії; б) аномалії; в) синхронії.
- 11. Найбільш податливою до мовних змін є:**
а) лексична система; б) фонетична; в) синтаксична.
- 12. Хто здійснив дихотомічний поділ мова-мовлення:**
а) Б. де Куртене; б) Ф. де Сосюр; в) П. Фортунатов.
- 13. Ф. де Сосюр дав визначення мови як:**
а) структури знаків; б) системи знаків; в) відношення знаків.
- 14. Другим перехрестям у лінгвістиці, на думку де Сосюра є протиставлення:**
а) мови і мовлення; б) синхронії і діахронії; в) аналогії і аномалії.
- 15. Кого у лінгвістиці вважають предтечею структуралізму:**
а) Є. Поліванова; б) К. Фослера; в) Ф. де Сосюра.

XXII ВАРІАНТ

- 1. Кого у лінгвістиці вважають предтечею структуралізму:**
а) Є. Поліванова; б) К. Фослера; в) Ф. де Сосюра.
- 2. Синтагматика слова є:**
а) його розрізненням; б) його сполучуваністю; в) його протиставленням.
- 3. Сліди витісненої місцевої мови це:**
а) субстрат; б) суперстрат; в) адстрат.
- 4. Формування порівняльно-історичного мовознавства пов'язано з появою:**
а) порівняльно-історичного методу; б) структурного мовознавства;
в) ареальної лінгвістики.
- 5. Організатором Харківської лінгвістичної школи є:**
а) П. Фортунатов; б) О. Потебня; в) О. П'єшковський.
- 6. Найвидатнішими представниками Харківської ЛШ є:**
а) О. Потебня, В. Гумбольдт; б) Г. Штайнталь, О. Шахматов;
в) О. Попов, М. Колосов.
- 7. Н. Крушевському належить розробка теорії про:**
а) фонему; б) морфему; в) лексему.
- 8. Кому належить визначення фонему як психічного еквівалента звуку:**
а) М. Богородицькому; б) Б. де Куртене; в) П. Фортунатову.
- 9. Засновником лінгвосеміотики є:**
а) О. Потебня; б) В. Поржезінський; в) Ф. де Сосюр.
- 10. До знакового рівня належать:**
а) склад, фонема; б) словосполучення, слово, морфема; в) речення, фонема.
- 11. Теорія мови у Давній Греції спершу була складовою частиною:**
а) філософії; б) психології; в) логіки.
- 12. Скільки частин мови виділяв Платон:**
а) три; б) дві; в) п'ять.
- 13. Чиє визначення речення стало класичним:**
а) А. Дискола; б) Д. Фракійця; в) Арістотеля.
- 14. Причину системності мови аналогісти вбачали у пануванні:**
а) аналогії; б) аномалії; в) синхронії.
- 15. Які мови виключають використання порівняльно-історичного методу:**
а) індо-європейські; б) угро-фінські; в) індіанські мови Америки.

XXIII ВАРІАНТ

1. Хто вважав, що примус є основною формою зв'язку мови з людиною:
а) О. Конт; б) Е. Дюркгейм; в) Б. де Куртене.
2. Основоположником соціологічного напрямку у французькій лінгвістиці є:
а) А. Ерну; б) А. Мейє; в) П. Лафарг.
3. Кому належить визначення фонему як психічного еквівалента звуку:
а) М. Богородицькому; б) Б. де Куртене; в) П. Фортунатову.
4. Послідовниками А. Мейє є:
а) Б. де Куртене, Ф. де Сосюр; б) М. Граммон, Ж. Вандрієс, М. Коен;
в) О. Потебня, О. Шахматов.
5. Н. Крушевському належить розробка теорії про:
а) фонему; б) морфему; в) лексему.
6. Загальне мовознавство має ще назву:
а) філософія мови; б) методика мови; в) культура мови.
7. Засновником лінгвосеміотики є:
а) О. Потебня; б) В. Поржезінський; в) Ф. де Сосюр.
8. До знакового рівня належать:
а) склад, фонема; б) словосполучення, слово, морфема; в) речення, фонема.
9. Теорія мови у Давній Греції спершу була складовою частиною:
а) філософії; б) психології; в) логіки.
10. Термін «ареальна лінгвістика» вперше появився у працях:
а) представників молодогограматичного напрямку;
б) психологічного напрямку; в) представників італійської неолінгвістика.
11. Назвіть авторів першого діалектологічного атласу Німеччини:
а) Ж. Жільєрон, Е. Едмон; б) Г. Венкер, Ф. Вреде;
в) Ф. Боас, Ф. де Сосюр.
12. Авторами першого діалектологічного атласу Франції є:
а) Ж. Жільєрон, Е. Едмон; б) Г. Венкер, Ф. Вреде;
в) Ф. Боас, Ф. де Сосюр.
13. Чиє визначення речення стало класичним:
а) А. Дискола; б) Д. Фракійця; в) Арістотеля.
14. Причину системності мови аналогісти вбачали у пануванні:
а) аналогії; б) аномалії; в) синхронії.
15. Організатором Харківської лінгвістичної школи є:
а) П. Фортунатов; б) О. Потебня; в) О. П'єшковський.

XXIV ВАРІАНТ

- 1. Найважливішими функціями мови є:**
а) референтна; б) комунікативна; в) емотивна.
- 2. Хто вважав, що примус є основною формою зв'язку мови з людиною:**
а) О. Конт; б) Е. Дюркгейм; в) Б. де Куртене.
- 3. Основоположником соціологічного напрямку у французькій лінгвістиці є:**
а) А. Ерну; б) А. Мейє; в) П. Лафарг.
- 4. Кому належить визначення фонемі як психічного еквівалента звуку:**
а) М. Богородицькому; б) Б. де Куртене; в) П. Фортунатову.
- 5. Послідовниками А. Мейє є:**
а) Б. де Куртене, Ф. де Сосюр; б) М. Граммон, Ж. Вандрієс, М. Коен;
в) О. Потебня, О. Шахматов.
- 6. Класична філологія як галузь науки сформувалась у епоху:**
а) Відродження; б) Середньовіччя; в) Нового часу.
- 7. До мов *matrices* Й. Скалігер зараховує:**
а) латинську, грецьку, тевтонську, слов'янську;
б) французьку, іспанську, датську; в) фінську, баскську, тевтонську.
- 8. Єдиною книжною мовою Середньовічної Європи була:**
а) грецька мова; б) латинська мова; в) французька мова.
- 9. Епоха Відродження припадає на:**
а) XII – XIII ст.; б) XIV – XVI ст.; в) XVII – XVIII ст.
- 9. Одним з найстаріших методів лінгвістики є:**
а) порівняльно-історичний; б) історико-порівняльний; в) описовий.
- 10. Римляни датували виникнення римської граматичної науки:**
а) 168 р. н. е. б) 168 р. до н. е. в) 156 р. до н. е.
- 11. Організатором Харківської лінгвістичної школи є:**
а) П. Фортунатов; б) О. Потебня; в) О. П'єшковський.
- 12. Найвидатнішими представниками Харківської ЛШ є:**
а) О. Потебня, В. Гумбольдт; б) Г. Штайнталь, О. Шахматов;
в) О. Попов, М. Колосов.
- 13. Н. Крушевському належить розробка теорії про:**
а) фонему; б) морфему; в) лексему.
- 14. Кому належить визначення фонемі як психічного еквівалента звуку:**
а) М. Богородицькому; б) Б. де Куртене; в) П. Фортунатову.
- 15. Засновником лінгвосеміотики є:**
а) О. Потебня; б) В. Поржезінський; в) Ф. де Сосюр.

XXV ВАРІАНТ

1. Кому належить визначення фонему як психічного еквівалента звуку:
а) М. Богородицькому; б) Б. де Куртене; в) П. Фортунатову.
2. Римляни датували виникнення римської граматичної науки:
а) 168 р. н. е. б) 168 р. до н. е. в) 156 р. до н. е.
3. Найвідомішими мовознавцями республіканського Риму є:
а) Нігідій Фігул; б) Кратес із Малоса; в) Марк Варрон.
4. Хто створив зразок латинської шкільної граматики:
а) К. Палемон; б) Д. Фракієць; в) Е. Донат.
5. «Батьком» латинського синтаксису прийнято вважати:
а) Е. Доната; б) М. Варона; в) Прісціана.
6. Найвидатнішими представниками Харківської ЛШ є:
а) О. Потебня, В. Гумбольдт; б) Г. Штайнталь, О. Шахматов;
в) О. Попов, М. Колосов.
7. Н. Крушевському належить розробка теорії про:
а) фонему; б) морфему; в) лексему.
8. Кому належить визначення фонему як психічного еквівалента звуку:
а) М. Богородицькому; б) Б. де Куртене; в) П. Фортунатову.
9. Засновником лінгвосеміотики є:
а) О. Потебня; б) В. Поржезінський; в) Ф. де Сосюр.
10. До знакового рівня належать:
а) склад, фонема; б) словосполучення, слово, морфема; в) речення, фонема.
11. Теорія мови у Давній Греції спершу була складовою частиною:
а) філософії; б) психології; в) логіки.
12. Скільки частин мови виділяв Платон:
а) три; б) дві; в) п'ять.
13. Чиє визначення речення стало класичним:
а) А. Дискола; б) Д. Фракійця; в) Арістотеля.
14. Причину системності мови аналогісти вбачали у пануванні:
а) аналогії; б) аномалії; в) синхронії.
15. Які мови виключають використання порівняльно-історичного методу:
а) індо-європейські; б) угро-фінські; в) індіанські мови Америки.

XXVI ВАРІАНТ

- 1. Мовознавець А. Шлайхер є представником:**
 - а) логічного; б) натуралістичного; в) молодогограматичного напрямку.
- 2. У старослов'янських текстах давньоруські відповідники називалися:**
 - а) глосами; б) словниками; в) поясненнями.
- 3. Фарахаді та Сібавейхі є представниками:**
 - а) давньогрецького; б) римського; в) арабського мовознавства.
- 4. Про яке мовознавство йде мова: Для слова верблюду у них було тисяча синонімів:**
 - а) китайське; б) арабське; в) давньогрецьке мовознавство.
- 5. Єдиною мовою, яку протягом Середньовіччя вивчали у Європі, була:**
 - а) давньогрецька; б) хетська; в) латинська.
- 6. Авторами діалектологічного атласу Німеччини є:**
 - а) Г. Венкер, Ф. Вреде; б) К. Яберг, І. Юд; в) Е. Едмон, Ж. Жільєрон.
- 7. При порівняльно-історичному вивченні досліджуються факти:**
 - а) споріднених; б) неспоріднених мов.
- 8. Хто запропонував значок астерікус (*) для позначення гіпотетичних форм:**
 - а) А. Шлайхер; б) Я. Грімм; в) О. Остенек.
- 9. Найдавнішою пам'яткою староіндійської літератури є:**
 - а) «Рігведа»; б) «Веди»; в) «Самаведа».
- 10. Найвідомішим автором санскритської граматики є:**
 - а) В. Катьяяна; б) Бхартхарі; в) Паніні.
- 11. Назва граматики «Аштадг'яї» перекладається як укладена з:**
 - а) десяти; б) дев'яти; в) восьми книг.
- 12. Скільки частин мови виділяли давні індійці:**
 - а) дві; б) чотири; в) три.
- 13. Чи дали назви давні індійці виділеним ними семи відмінкам:**
 - а) вони їх нумерували; б) так;
- 14. Про кого йде мова: Створена ними лінгвістична термінологія ввійшла вжиток багатьох народів Європи:**
 - а) епікурейців; б) стоїків; в) аналогістів.
- 15. ПІМ оформився:**
 - а) на початку ХІХ ст.; б) у кінці ХІХ ст.; в) на початку ХХ ст.

XXVII ВАРІАНТ

- 1. Хто відкидав компаративістику, вважаючи що мови є витвором психічних індивідуальностей:**
 - а) Р. Раск; б) Ф. Бопп; в) Г. Шухардт.
- 2. Авторами діалектологічного атласу Німеччини є:**
 - а) Г. Венкер, Ф. Вреде; б) К. Яберг, І. Юд; в) Е. Едмон, Ж. Жільєрон.
- 3. Продовжіть фразу: «Якщо Г. Венкер використовував анкетування, то французький атлас містить матеріали, здобуті...»**
 - а) методом запису на місцях; б) завдяки розісланим анкетам;
- 4. Остання фраза «Курсу загальної лінгвістики»: «Лінгвістика має єдиним об'єктом мову, досліджувану в собі і для себе» належить найімовірніше:**
 - а) Ф. де Сосюру; б) Ш. Балі та А. Сеше; в) В. Гумбольдту.
- 5. Які хронологічні рамки охоплює мовознавство Нового часу:**
 - а) XVIII – XIX ст.; б) XVII – XVIII ст.; в) XIX – XX ст.
- 6. У словнику І. Аделунга як мовний приклад молитву «Отче наш» подано:**
 - а) на 200 мовах; б) на 500 мовах; в) на 250 мовах.
- 7. Група молодих вчених Лейпцизького університету сформувала у мовознавстві напрям:**
 - а) психологічний; б) логічний; в) молодогораматичний.
- 8. Першим прихильником раціональної штучної мови виступив:**
 - а) Е. Дюркгейм; б) Ф. Боас; в) Р. Декарт.
- 9. Яка із штучних мов отримала найбільше поширення:**
 - а) воляпюк; б) есперанто; в) ідо.
- 10. Корені слів есперанто на 60% взяті із :**
 - а) слов'янських; б) германських; в) романських мов.
- 11. Споріднені мови та їх класифікацію вивчає:**
 - а) історико-порівняльне; б) порівняльно-історичне;
 - в) зіставне мовознавство.
- 12. З якою наукою найтісніше пов'язане мовознавство:**
 - а) біологією; б) логікою; в) філософією.
- 13. Термін «інтерпретація» перекладається як:**
 - а) пояснення; б) вивчення; в) літопис.
- 14. Про кого йде мова: Створена ними лінгвістична термінологія увійшла в ужиток багатьох народів Європи:**
 - а) епікурейців; б) стоїків; в) аналогістів.
- 15. ПІМ оформився:**
 - а) на початку XIX ст.; б) у кінці XIX ст.; в) на початку XX ст.

XXVIII ВАРІАНТ

- 1. Пам'ятка «Веди» складається з:**
 - а) двох збірок; б) трьох збірок; в) чотирьох збірок.
- 2. Основною причиною вивчення давніми індійцями мовознавства є:**
 - а) потреба нормалізувати мову; б) захистити від сторонніх впливів; в) мова «Вед» стала відрізнятися від розмовної, народної мови.
- 3. Із скількох книг складається відома праця Паніні:**
 - а) трьох; б) десяти; в) восьми.
- 4. Основи етимології були закладені:**
 - а) олександрійцями; б) стоїками; в) аномалістами.
- 5. Чи дали давні індійці назви відмінкам:**
 - а) лише позначили як «перший», «другий» і т. д.; б) так.
- 6. Група молодих вчених Лейпцизького університету сформувала у мовознавстві напрям:**
 - а) психологічний; б) логічний; в) молодограматичний.
- 7. Які серед названих функцій мови вважаються найважливішими:**
 - а) референтна, метамовна; б) комунікативна, когнітивна; в) емотивна, фатична.
- 8. Яка функція мови служить засобом вираження і виховання прекрасного:**
 - а) естетична чи поетична; б) фатична; в) волюнтативна.
- 9. Про кого йде мова: Його брат Олександр доставляв йому матеріал для вивчення мов американських індійців:**
 - а) В. Гумбольдта; б) А. Шлайхера; в) Й. Гердера.
- 10. Продовжіть відоме визначення: «Мова народу є його дух, а дух народу є...»:**
 - а) його історія; б) його культура; в) його мова.
- 11. Центральною у вченні В. Гумбольдта стала проблема:**
 - а) внутрішньої форми слова; б) внутрішньої форми мови; в) внутрішньої форми мовлення.
- 12. В основу своєї морфологічної класифікації В. Гумбольдт кладе:**
 - а) структуру слова; б) граматичне значення; в) лексичне значення.
- 13. На думку В. Гумбольдта найбільш «досконалимими» є мови:**
 - а) аглютинативні; б) інкорпоративні; в) флективні.
- 14. Завершіть правильно фразу: «Якщо кількість спільних частин слів перевищує кількість спільних слів, то такі мови...»:**
 - а) неспоріднені; б) споріднені.
- 15. Найважливішим інструментом встановлення спорідненості мов є:**
 - а) зіставний; б) порівняльно-історичний; в) історико-порівняльний метод.

XXIX ВАРІАНТ

- 1. Мовознавець А. Шлайхер є представником:**
 - а) логічного; б) натуралістичного; в) молодогограматичного напряму.
- 2. У старослов'янських текстах давньоруські відповідники називалися:**
 - а) глосами; б) словниками; в) поясненнями.
- 3. Фарахаді та Сібавейхі є представниками:**
 - а) давньогрецького; б) римського; в) арабського мовознавства.
- 4. Про яке мовознавство йде мова: Для слова верблюд у них було тисяча синонімів:**
 - а) китайське; б) арабське; в) давньогрецьке мовознавство.
- 5. Найбільш «недосконалою», на думку Гумбольдта, є:**
 - а) вірменська; б) німецька; в) китайська мова.
- 6. Порівняльно-історичний метод оформився у:**
 - а) першій чверті XIX ст.; б) другій половині XIX ст.; в) у XX ст.
- 7. Особливу роль у формуванні порівняльно-історичного методу мало знайомство із:**
 - а) старослов'янською мовою;
 - б) латинською та старогрецькою мовами; в) санскритом.
- 8. Найвидатнішим автором санскритської граматики є:**
 - а) Бхартріхарі; б) Паніні; в) Катьяяна.
- 9. Давньоіндійські мовознавці виділяли:**
 - а) п'ять; б) чотири; в) дві часті мови.
- 10. Який діалог Платона присвячений дискусії між прихильниками «фісеї» та «тесеї»:**
 - а) «Кратил»; б) «Епіктет»; в) «Епікур».
- 11. Найвідомішим мовознавцем республіканського Риму є:**
 - а) Н. Фігул; б) М. Варрон; в) Е. Донат.
- 12. Кого вважають основоположником римської граматичної термінології:**
 - а) Палемона; б) Варрона; в) Доната.
- 13. Основоположниками порівняльно-історичного методу є:**
 - а) Р. Раск, Ф. Бопп, Я. Грім, О. Остенек;
 - б) Ф. Боас, Е. Сепір, Б. Уорф; в) Б. де Куртене, Ф. де Сосюр, В. Гумбольдт.
- 14. Продовжіть думку: «Мова – загальна, абстрактна, а мовлення...»:**
 - а) єдине; б) окреме, конкретне; в) єдине, загальне.
- 15. Засновником методу лінгвогеографії є:**
 - а) Ж. Жільєрон; б) Г. Венкер; в) М. Бартолі.

XXX ВАРІАНТ

1. Лінгвісти **О. Потебня, В. Вундт, Г. Штайнталь** є представниками напрямку:
а) логічного; б) психологічного; в) натуралістичного.
2. Представники якого напрямку вважали основним в лінгвістиці співвідношення логіки та граматики:
а) молодогораматичного; б) психологічного; в) логічного.
3. Чиї філософські засади формувались під впливом ідей **Канта, Фіхте, Шеллінга**:
а) Ф. де Сосюра; б) В. Гумбольдта; в) К. Бругмана.
4. **А. Лескін, К. Бругман, Г. Пауль** є представниками напрямку:
а) молодогораматичного; б) логічного; в) натуралістичного.
5. Найвідомішим представником психологічного напрямку є:
а) Ф. де Сосюр; б) В. Гумбольдт; в) Г. Штайнталь.
6. Прагнення розглядати мову з естетичної точки зору найбільш притаманне представникам:
а) ідеалізму; б) натуралістичного напрямку; в) психологічного напрямку.
7. При порівняльно-історичному вивченні досліджуються факти:
а) неспоріднених мов; б) споріднених мов.
8. Відтворення, репродукції подібні на позначувані предмети – це:
а) знаки-сигнали; б) знаки-копії; в) знаки-символи.
9. Засновник Харківської ЛШ належав до:
а) молодогораматичного; б) психологічного; в) натуралістичного напрямку.
10. **Вільгельм Вундт** є представником:
а) психологічного; б) молодогораматичного; в) логічного напрямку.
11. Представниками напрямку «Слів і речей» є:
а) Ф. Бопп, Р. Раск; б) Р. Мерінгер, Г. Шухардт; в) Ф. Боас, Е. Сепір.
12. Про кого йде мова: Вони вважали, що майбутнє культури можливе лише у зв'язку з лінгвістикою, з наукою про речі:
а) представники натуралістичного напрямку;
б) представники психологічного напрямку;
в) представники напрямку «Слів і речей».
13. Поштовхом до зародження ПІМу стало знайомство із:
а) санскритом; б) латинською та грецькою мовами;
в) слов'янськими мовами.
14. Які мови виключають використання ПІМу:
а) індоєвропейські; б) угро-фінські; в) індіанські мови Америки.
15. Загальне мовознавство має ще назву:
а) філософія мови; б) методика мови; в) культура мови.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Основна література

1. Бацевич Ф. С. Історія лінгвофілософських учень : підручник. К. : Академія, 2008.
2. Бевзенко С. П. Вступ до мовознавства: Короткий нарис : навч. посібник для студ. філол. спец. вищих навч. закл. К. : Вища школа, 2006.
3. Бережнюк В. М. Загальне мовознавство [Текст] : хрестоматія / Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2011.
4. Дорошенко С. І. Мовознавство, філологія: 2006 Формат: djvu.
5. Загальне мовознавство: Практичні заняття, самостійна робота: навч. посіб. Супрун Ст. Л. 2012.
6. Зеленько А. С. Загальне мовознавство. К., 2010.
7. Карпенко Ю. О. Вступ до мовознавства. К.: ВЦ «Академія» 2006.
8. Кобилянський Б. В. Короткий огляд історії мовознавства. К., 1959.
9. Ковалик І. І., Самійленко С. П. Загальне мовознавство. К., 1985.
10. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства. К., 2005.
11. Кочерган Михайло Вступ до мовознавства: підручник. К., 2010
12. Кочерган М. П. Загальне мовознавство. К., 2010.
13. Кочерган М. П. Загальне мовознавство. К.: ВЦ «Академія», 2003.
14. Крижанівська Ольга. Історія української мови. Історична фонетика. Історична Граматика. К., 2010.
15. Перебийніс В. С. Статистичні методи для лінгвістів. К., 2002.
16. Семчинський С. В. Загальне мовознавство. К., 1988.
17. Швед Е. В. Історія лінгвістичної думки давнього світу: Індія, Китай, Греція. Ужгород, 2005.
18. Ющук І. П. Вступ до мовознавства. К., 2000.

Допоміжна література

1. Білецький А. О. Про мову і мовознавство. Київ, 1996.
2. Білецький А. О. Сучасне порівняльно-історичне мовознавство. *Мовознавство*. 1975. № 3, С. 3–12.
3. Булаховський Л. А. Вибрані праці: у 5-ти томах. Том 1. Київ, 1975.
4. Жовтобрюх М. А. Нарис історії українського радянського мовознавства (1918-1941). Київ, 1991.
5. Milewski Tadeusz. *Jezykoznanstwo*. Warszawa, 1969.
6. Мовознавство на Україні за п'ятдесят років. Київ, 1967.
7. Нариси з контрастивної лінгвістики. Київ, 1979.
8. Потєбня О. Мова. Національність. Денаціоналізація. Нью-Йорк, 1992.
9. Русанівський В. М. Структура лексичної і граматичної семантики. Київ, 1988.
10. Філософські питання мовознавства. Київ, 1972.

Термінологічні й енциклопедичні словники

1. Ганич Д. І., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. Київ, 1985.
2. Encyclopediia jazykovedy. Spracoval Jozef Mistrik s kolektivom autorov. Bratislava, 1993.
3. Le Langage. Sous la direction de Bernard Pottier. [Les encyclopedies du savoir moderne]. Paris, 1973.
4. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / За ред. С. Я. Єрмоленко. К., 2001.
5. Українська мова: Енциклопедія. К., 2000.

Навчально-методична література

1. Швед Е. В. Загальне мовознавство. Ужгород, 2009.
2. Швед Е. В., Дацьо О. Г. Навчально-методичні розробки з курсу «Загальне мовознавство». Ужгород, 2021.
3. Швед Е. В. Загальне мовознавство. Мовознавча наука у стародавній Індії. Ужгород, 2012.
4. Швед Е. В. Збірник тестових завдань для програмового контролю з курсу «Загальне мовознавство». Ужгород, 2015.
5. Швед Е. В. Навчально-методичні розробки з курсу «Загальне мовознавство». Ужгород, 2021.

Підписано до друку 04.05.2023. Формат 60x84/16.
Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк. 2,1
Наклад 50 прим. Віддруковано на різнографі.

*Видавництво УжНУ «Говерла»
88000, м. Ужгород, вул. Капітульна, 18.
Свідоцтво про внесення до державного реєстру видавців
виготівників, і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія 3т №32 від 31 травня 2006 року*